

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 [redacted] ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

מבקשות

1. [redacted]
2. [redacted]

נגד

היועץ המשפטי לממשלה

משיבה

פסק דין

1. המבקשות שלפני עותרות כי יינתן צו הורות, אשר יצהיר כי המבקשת 2, בת זוגה של המבקשת 1 (אמו הביולוגית של הקטין [redacted] ת.ל. 14.1.14), רשאית להירשם כהורה נוסף שלו החל ממועד לידתו.
2. עוד הן עותרות כי יינתן צו הורות, אשר יצהיר כי המבקשת 1, בת זוגה של המבקשת 2 (אמו הביולוגית של הקטין [redacted] ת.ל. 23.4.16), רשאית להירשם כהורה נוסף שלו החל ממועד לידתו.
3. ויובהר כי השאלה המשפטית היחידה העומדת בפני ושבא אדון, היא שאלת התחולה הרטרואקטיבית של הצווים ויסבר.
4. בעוד שהמשיבה אינה מתנגדת למתן צווי הורות פסיקטיים, מיום מתן הצו ואילך, עומדות המבקשות על מתן הצווים החל ממועד לידת הקטינים.
5. כבר עתה יובהר כי מצאתי לנכון לקבל את התביעה כפי שיפורט.

תמצית טענות המבקשות

6. לטענת המבקשות, לא קיימת הוראת חוק המתנה מתן צו הורות, בעיתוי הגשת התביעה ולא בכדי, אף המשיבה לא מפנה למקור חקיקתי כזה.
7. בנסיבות אלה, לא הצביעה המשיבה על כל טעם לקשור בין עיתוי הגשת התביעה לבין מועד תחולת הצו.
8. מוסיפות המבקשות ומפרטות את התשתית המשפטית להגשת הבקשה ומפנות לפסקי דין שונים שבהם נקבע כי צו ההורות הוא דקלרטיבי ומשקף את הסטאטוס המשפחתי האמיתי שבין ההורים והילדים כלפי כולי עלמא.
9. בהקשר זה מפנות המבקשות בין היתר לפסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 26.6.16, 60269-01-17 היועמ"ש נ' סול ("עניין סול"), המהווה לשיטתן את ההלכה המנחה ביחס למועד תחילת צו ההורות.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 אה' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

10. עוד מציינות המבקשות כי הן מקיימות מערכת יחסים זוגית ויציבה מזה שנים, מנהלות משק בית משותף וגם ההחלטה להרחיב את התא המשפחתי באמצעות תרומת זרע אנונימית היא החלטה משותפת לכל דבר ועניין.
11. לשיטתן של המבקשות, עקב העובדה שהליכי ההפריה והלידה היו קשים, לקח להן זמן להתאושש ולפנות לבית המשפט בתביעה האמורה.
12. עוד הן טוענות כי דרישת המשיבה שלפיה תוגש התביעה תוך 90 ימים מיום הלידה, אינה גלויה לציבור האימהות החד מיניות בהיותה דרישה חדשה שאומצה לאחר שניתן פסק הדין בעניין סול, ומכל מקום אין עסקינן בנורמה משפטית בת תוקף.
13. בנסיבות אלה, כך טוענות המבקשות, משצו ההורות מצהיר על מצב הקיים ממילא ומבהיר קיומו של קשר הורי קיים שנוצר במועד לידת הקטינים, אין כל מניעה ליתן אותו צו, אשר יצהיר על ההורות החל ממועד הלידה למפרע, מה גם שהדבר יעלה בקנה אחד עם טובתם של הקטינים ויחסוך מהן עלויות מיותרות.
14. עוד מציינות המבקשות את היותן מופלות לרעה, על רקע השתייכותן לקהילת הלהט"ב, שכן זוגות הטרנסקסואליים רשאים להסדיר רישומו של אב תוך פרק זמן של שנה ללא צורך בכל הוכחה ובהסתמך על הצהרת בן הזוג בלבד.
15. לא זו אף זו, גם זוגות הטרנסקסואליים שהסתייעו בתרומת זרע, אינם נדרשים לעבור הליך משפטי דומה לצורך קבלת צו הורות.
16. בנסיבות אלה עותרות המבקשות למתן צווי הורות פסיקטיים ביחס לשני הקטינים, שתחולתם מיום לידתם.

תמצית טענות המשיבה

17. לטענת המשיבה, היא גילתה נכונות להגמיש את העמדה העקרונית שלפיה על התביעה להיות מוגשת בתוך 90 ימים.
18. עם זאת, אין להיעתר למבוקש מקום שבו התביעה הוגשה בשיהוי ניכר (3.5 שנים מיום לידתו של הקטין דורון ו- 1.2 שנים מיום לידתו של הקטין גילעד).
19. עוד מציינת המשיבה כי במקרה דנן, המבקשות לא פעלו בשום דרך, עד מועד הגשת התביעה, לצורך עיגון משפטי של קשרי ההורות בין כל אחת מהאימהות הלא ביולוגיות, לקטין שאינו ילדן הביולוגי.
20. על כן, המשיבה אינה מתנגדת למתן צווים שתחולם מיום הינתנם וללא צורך בהגשת תסקיר ואולם לשיטתה, אין מקום להחילם מיום לידת הקטינים.
21. המשיבה בסיכומיה סוקרת בהרחבה את הפסיקה הנוגעת להכרה בהורות חד מינית של שתי אימהות, עד לעניין סול (להרחבה בעניין סול, ראה להלן).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 זאח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

- 1 22. בעניין סול, כך גורסת המשיבה, קבע בית המשפט כי צווי ההורות הפסיקטיים הם צווים
2 מכווני הורות, אם כי בהתקיים נסיבות מתאימות ובהתאם לשיקול דעת בית המשפט נותן
3 הצו, ניתן להחילו רטרואקטיבית למועד הלידה, תוך נקיטת זהירות ומתינות "בכל הקשור
4 להורות שאינה גנטית".
- 5 23. עוד גורסת המשיבה, כי בעניין סול נדחתה טענת ההפליה ונקבע כי השוני הפיזיולוגי שבין
6 זוגות חד מיניים לזוגות הטרוסקסואליים המביאים ילדים לעולם, הוא שוני מהותי שאינו
7 מאיין את הצורך במתן צו הורות פסיקטי.
- 8 24. בסיכומיה, מונה המשיבה את העובדות שאותן לשיטתה, על בית המשפט לבחון לצורך
9 בחינת סוגיית החלת הצו רטרואקטיבית למועד הלידה ומדגישה בין היתר את מועד הגשת
10 הבקשה ומשך הזמן שחלף ממועד הלידה ועד הגשתה, אופן הורותו של הקטין, אופן קבלת
11 ההחלטה באשר להורותו ובחינת טובתו.
- 12 25. בהקשר זה מציינת המשיבה כי לאחר בחינת פסק דין סול, גיבש היועמ"ש לממשלה עמדה
13 עקרונית שלפיה ככל יש לקבוע כי צווים יחולו מיום הינתנם, אלא אם התביעה הוגשה תוך
14 90 ימים מיום הלידה.
- 15 26. נוכח כל האמור עותרת המשיבה כי ייקבע שצווי ההורות יחולו ממועד הינתנם ולא ממועד
16 לידת הקטינים.
- 17 **דיון והכרעה**
- 18 27. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, לא מצאתי כל מניעה להורות כי כל אחת המבקשות תהיה
19 רשאית להירשם כהורה נוסף של הקטין שאינו ילדה הביולוגי (בהתאמה), החל ממועד
20 לידתו.
- 21 28. הכרעתי מתבססת בין היתר על מרחב השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו לדון
22 בבקשות מסוג זה, לרבות התרשמותו של בית המשפט ממערכת היחסים האמיתית, הכנה
23 והציבה שבין המבקשות (לעניין זה אני מפנה לפסק הדין בעניין סול וכן לשורת פסקי הדין
24 שניתנו בעניין זה על ידי).
- 25 29. כאמור לעיל, כבר נדרשתי לא אחת לדיון בסוגיית מתן צו הורות פסיקטי במקרים של
26 משפחות חד מיניות ואני מאמצת את אמירותי הקודמות, כפי שאושרו בבית המשפט
27 המחוזי בעניין סול.
- 28 **המסגרת הנורמטיבית**
- 29 30. סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה למתן פסק דין להורות מעוגנת בחוק בתי המשפט
30 לענייני משפחה, תשנ"ה-1995.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

31. הסמכות להורות על רישום ההורה הלא ביולוגי כהורה נוסף לקטין במסגרת צו הורות פסיקתי, הוכרה בבג"ץ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים, כדלקמן:

3 "עם זאת, אף שאין זה מתחייב כחייב שבדין לפנות לבית המשפט לענייני משפחה כדי
4 לזכות ברישום של ההורה השני, דומה כי יכולה להיות בכך תועלת ממשית. עדיף לילד
5 כי תושג הכרעה משפטית מחייבת בעניין מעמדו כלפי ההורה שאינו הורה ביולוגי..."

6 תוקפה של "עמדתו העקרונית" של היועמ"ש

7 32. אני מקבלת את טענות המבקשות כי בכל הכבוד לעמדתו העקרונית של היועמ"ש (שלפיה
8 על התביעה להיות מוגשת תוך 90 ימים מיום לידת הקטין), הרי היא תולדה של פסק הדין
9 בעניין סול והיא גובשה רק לאחר לידת הקטינים.

10 33. זאת ועוד, הגם שכל רשות מנהלית רשאית לקבוע לעצמה "עקרונות וקווי פעולה" (גם
11 בהיעדר הוראת חוק), הרי אלה אינן דבר חקיקה והן נטולות תוקף מחייב.

12 34. לשון אחר, המשיבה אינה מנועה מלקבוע לעצמה מדיניות אשר תהיה לה "לקו ולמשקולת"
13 בבואה למלא תפקידיה ואולם מדיניות זו אינו כובלת את ידו של בית המשפט מלסטות
14 ממנה, בהתאם לשיקול דעתו הרחב.

15 בעניין זה אני מפנה לבג"צ 80/54 נוחימובסקי נ' שר המשפטים:

16 "... לא כל דבר המתפרסם ברשומות הוא דבר חוק. די להציץ באיזה ילקוט פרסומים
17 שהוא כדי להיווכח כי בדרך כלל הוא מכיל ידיעות והודעות אינפורמטיביות לציבור,
18 המתפרסמות על ידי רשויות וגופים ציבוריים אחרים במדינה בלי שיהיה להם כל אופי
19 תחיקתי. אנו מסכימים בהחלט לטענתו של בא כוח היועץ המשפטי כי בהחלטות הנ"ל
20 של הוועדה אין לא משום חוק ... ההחלטות הנ"ל הן לא יותר מאשר עקרונות או קווי
21 פעולה שהוועדה קבעה לעצמה. איננו רואים כל מניעה לכך שגוף ציבורי, הממלא על פי
22 חוק תפקידים שיפוטיים, שיש בהם שיקול דעת לאותו גוף, יקבע לעצמו מדיניות אשר
23 תהיה לו לקו ולמשקולת בבואו להשתמש בתפקידיו אלה..."

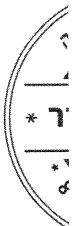
24 35. זאת ועוד, כפי שכבר נפסק לא אחת, הרי גם קיומה של "מדיניות", אינן פוטרת את הרשות
25 מבדיקת כל מקרה לגופו ובחינת כל סוגיה לגופו של עניין ובהתאם לנסיבות המקרה
26 הספציפי.

27 36. נוכח כל האמור, אין ב"עמדתו העקרונית" של היועמ"ש כפי שזו הוצגה על ידי המשיבה,
28 בכל הכבוד, כדי להכריע הכף לטובתה.

29 מועד הגשת התביעה

30 37. גם את טענת השיהוי שאותה טוענת המשיבה, בהגשת התביעה מצד המבקשות, אני דוחה.

31 38. אמנם חלף פרק זמן ממועד לידת כל אחד מהקטינים ועד הגשת התביעה שלפני (דורון נולד
32 בשנת 2014 וגילעד נולד בשנת 2016) ואולם אין עסקינן בפרק זמן שניתן להגדירו כרב
33 במיוחד, או "בלתי מבוטל".

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

- 1 39. הסברן של המבקשות בדבר היות "עמדתו העקרונית" של היועץ"ש חדשה, מניח את דעתו.
2 40. גם הסבריהן בדבר הקושי שהתלווה לטיפול ההפרייות והלידות, נגע ללבי.
3 41. אני נותנת אמון בדברי המבקשות, שהרי בתוך עמי אני יושבת.
4 42. ידוע, כי לא אחת, תהליכים אלה דורשים תעצומות נפש וגוף והשקעת משאבים רבים, באופן
5 שאינו מאפשר את הפניות הנדרשת, לצורך ניהול הליכים משפטיים.
6 43. מכל מקום, בוודאי שלאור גילם הצעיר של הקטינים, לא מצאתי כי נגרם כל נזק, לא
7 לקטינים, לא למבקשות ובוודאי לא למשיבה, מעצם הגשת התביעה בעת הזו ולא בסמוך
8 ממש ללידות וממתן צווים שיחולו למפרע מעת הלידה.
9 44. זאת, אל מול האלטרנטיבה שאותה מציעה המשיבה, החלת הצווים מעתה ואילך ולא
10 למפרע, שבה בוודאי שיש כדי לגרום נזק, בעיקר לקטינים (שטובתם היא שמונחת כנר לרגלי
11 ואין בלתה).
12 45. בנסיבות אלה ובאיוון שבין טובת הצדדים והאינטרסים שמייצג כל אחד מהם, באתי אל
13 המסקנה כי התביעה לא לקתה בשיהוי, בוודאי לא בכזה שיש בו כדי להביא לדחייתה, אלא
14 היא הוגשה בתוך פרק זמן סביר, בנסיבות העניין.
15 בעניין זה אני מפנה לתמ"ש 11587-07-17:

16 "... לעניות דעתי, למועד הגשת התובענה דכאן לא צריך ולא יכול להיות משקל מכריע.
17 הקטין מרגע לידתו מכיר את שני ההורים שלפניו כהוריו, ומה נשתנה אם הוגשה
18 התובענה כחצי שנה לאחר לידתו או שנה או שנתיים. והרי דווקא ככל שחולף פרק זמן
19 גדול יותר מרגע הלידה, אזי ניתן יהיה לעמוד על הקשר ההורי וטובתו של הקטין. הורה
20 שמגיש את התובענה חודשים או שנים לאחר הלידה, והוא מתפקד הלכה למעשה,
21 כהורה של הקטין, בצירוף כל הראיות הרלוונטיות אזי ניתן בנקל לקבוע את הסטטוס
22 שלו. בית המשפט הנכבד כבר פסק צו הורות פסיקתי כ- 9 שנים לאחר לידת הקטין,
23 וראה פסק הדין שניתן על ידי כבוד השופטת איריס אסל ארבל בתמ"ש 65528-03-16
24 אלאל ואח' נ' משרד העבודה והרווחה בתל אביב [פורסם בנבו]. במילים אחרות, אומר
25 כי לפרק הזמן שחלף ממועד הלידה ועד למועד בו הוגשה התובענה לא יכול להיות משקל
26 קריטי בנוגע להכרזה על מועד צו ההורות הפסיקתי".

27 60269-01-17 היועץ"ש נ' סול ("עניין סול")

28 46. ביום 26.6.17 יצא תחת ידיו של בית המשפט המחוזי מרכז, פסק הדין המנחה בעניין סול,
29 שעסק בסוגיה:

30 "מהו מועד תחילת חלותו של צו הורות פסיקתי אשר ניתן לבת זוג שאינה האם הגנטית
31 ביחס לקטין שנולד לבת הזוג האחרת (האם הגנטית) בהחלטה משותפת- האם חלותו
32 רטרואקטיבית ממועד הלידה או שהוא תקף ממועד מתן הצו ואילך בלבד".

33 47. פסקי הדין נשוא העמ"ש בעניין סול עסקו כולם בבנות זוג החיות יחדיו תחת קורת גג אחת
34 כידועות בציבור או כנשואות זו לזו ומנהלות משק בית משותף.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

- 1 48. במקרים שנדונו בעניין סול, לא התנגדה המשיבה למתן צו הורות אף ללא תסקיר ואולם
2 ההתנגדות סבה סביב הגדרת צו ההורות כדקלרטיבי וסביב סוגיית החלתו למפרע מיום
3 הלידה.
- 4 49. פסק הדין בעניין סול סוקר את התפתחות הדין בעניין מתן צו הורות פסיקתי וכן את
5 פסיקות בתי המשפט לענייני משפחה שניתנו בעניין זה לאורך השנים ואשר החילו את צו
6 ההורות למפרע מיום הלידה.
- 7 50. מפסק הדין בעניין סול עולה, כי התא המשפחתי שינה את פניו באופן מהותי ביותר בשנים
8 האחרונות, כך שהמצב העובדתי בשטח אינו הולם בהכרח את המצב המשפטי והחוקי
9 הקיים.
- 10 ובלשונו של פסק הדין:
- 11 "הצורך במתן מענה משפטי הוגן לאותן משפחות דוחק ונדמה כי המחוקק אינו משיג
12 את מרוצת העיתים. ומכל מקום, על דרך הכלל קביעת המיתווה הנורמטיבי הראוי
13 בסוגיות אלו נעשית במתינות ובצעד זהיר וזאת על מנת לבחון ולבדוק כל התפתחות
14 וחידוש, בין אם עסקינן בחידוש מדעי ובין אם בחידוש חברתי ולוודא שהמענה
15 הנורמטיבי הניתן אכן ראוי ותואם את העניין. שכן מטבעם של דברים, לכל קביעה שכזו
16 השפעה חברתית רחבה".
- 17 51. פסק הדין בעניין סול מורנו, כי הורות שאינה גנטית, היא הורות לכל דבר ועניין ושווה
18 להורות גנטית מעת שהוכרזה.
- 19 52. עם זאת, מסייג פסק הדין בעניין סול וקובע, כי יש לנהוג במידת זהירות ולבחון את טיבה
20 וכשרותה של ההורות הלא גנטית טרם קביעתה, כך שהכלל הוא כי תחולתו של צו ההורות
21 יהא אך ורק מרגע הינתנו ואולם בשיקול דעתו של בית המשפט יהא להקדים את מועד הצו
22 למועד הלידה.
- 23 ובלשונו של פסק הדין:
- 24 "אנו סבורים כי מידת המתינות והזהירות היא המידה אותה עלינו לנקוט אף בכל
25 הקשור לקביעת מועד תחילת חלותו של צו ההורות הפסיקתי לבת זוג שאינה ההורה
26 הגנטי. הורות שאינה גנטית היא אמנם הורות לכל דבר ועניין ושווה להורות גנטית מעת
27 שהוכרזה ההורות ואולם ברי כי יש לנהוג בה מנהג זהירות ולבחון בחון היטב את טיבה
28 וכשרותה קודם קביעתה, שאם לא כן, אפשר שהאפשרות לרכישת הורות שאינה גנטית
29 תנוצל באופן שאינו ראוי מן הפן המוסרי והחברתי כאחד. מידת זהירות זו, אותה עלינו
30 לאחוז בכל הקשור לקביעת ההורות, יש בה כדי להצדיק את הקביעה כי ככלל תהא
31 תחולתו של צו ההורות אך ורק מרגע הינתנו ואולם בשיקול דעתו של בית המשפט יהא
32 להקדים את מועד הצו למועד הלידה..."
- 33 53. עוד קובע פסק הדין בעניין סול, כי טובת הקטין והתא המשפחתי היא בהקדמת מועד חלותו
34 של הצו לעת הלידה ועל כן, סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה להקדים את חלותו של

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-06-55706-06 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

- 1 הצו אף למועד הלידה מטעמים שירשמו, היא רחבה ומסגרת השיקולים שיישקלו על ידיו
2 היא פתוחה.
- 3 ובלשונו של פסק הדין:
- 4 "יחד עם זאת ובצד הדברים הנזכרים, אין להתעלם מטובת הקטין והתא המשפחתי
5 בכללותו בהקדמת מועד חלותו של הצו לעת הלידה. מתוך שכך, בית המשפט לענייני
6 משפחה יהא מוסמך על פי שיקול דעתו ואחר בחינת הנסיבות להקדים חלות הצו אף
7 למועד הלידה וזאת מטעמים שירשמו על ידו, שמכות זו תהא שמכות רחבה ומסגרת
8 השיקולים אותם ישקול בית המשפט תהא פתוחה. בית המשפט יבחן לצורך הקדמת
9 מועד חלותו של הצו למועד הלידה, בין השאר, את העובדות הבאות: מעוד הגשת
10 הבקשה להורות ופרק הזמן שחלף ממועד לידה ועד להגשתה... אופן קבלת ההחלטה...
11 ועיקר העיקרים בחינת טובתו של הקטין בנסיבות הגשת הבקשה..."
- 12 54. בסיכומו של יום, קובע פסק הדין בעניין סול כי כאשר עסקין בבנות זוג שזוגיותן מוכחת
13 ומבוססת וכי ההחלטה לעניין הורותו של הקטין והורותם של שני בני הזוג לגבי התקבלה
14 במשותף וכן כאשר הבקשה הוגשה בפרק זמן סביר, ייעתר בית המשפט לבקשת ההורים
15 למתן פסק דין רטרואקטיבי ממועד הלידה.
- 16 55. לשיטתו של פסק הדין בעניין סול, קביעה זו היא בבחינת "כולם נהנים ולא חסרים": בני
17 הזוג והקטינים מרווחים מכך שההורות אושרה מרגע הלידה והציבור מרוויח מכך שסוגיית
18 ההורות ומועד החלטה נבחנה ולא נקבעה בהינף קולמוס.
- 19 ובלשונו של פסק הדין:
- 20 "אכן הדעת נותנת כי, על דרך הכלל, כאשר ימצא כי עסקין בבנות זוג אשר זוגיותן
21 מוכחת ומבוססת וההחלטה לעניין הורותו של הקטין, לרבות עצם הורותם של שני בני
22 הזוג לגבי, התקבלה במשותף וכי הבקשה הוגשה בפרק זמן סביר בהתייחס לנסיבותיו
23 העניין לאחר הלידה – ייעתר בית המשפט לבקשת ההורים למתן פסק דין רטרואקטיבי
24 מעת הלידה. ואם כן, באימוץ המתווה המוצע על ידנו יש מחד להבטיח בדיקה זהירה
25 של ההורות הנטענת ומאידך, מעת שזו נמצאה ראויה, לאפשר את החלטה ממועד
26 הלידה, וכך ימצאו כולם נהנים ולא חסרים- בני הזוג והקטין בשל כך שההורות אושרה
27 מרגע לידתו של הקטין, והציבור מתוך כך שסוגיית ההורות, חלותה ותחילתה, נבחנה
28 ונבדקה ולא נקבעה כלאחר יד".
- 29 מן הכלל אל הפרט
- 30 56. כאמור לעיל בפירוט, קובע פסק הדין בעניין סול כי אין כל מניעה להחיל את צו ההורות
31 למפרע ממועד הלידה, בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט, שישקול מערכת שיקולים
32 "פתוחה".
- 33 57. משוכה זו אם כן כבר עברנו ואף אני הבעתי עמדותי בשורת פסיקות קודמות בעניין זה
34 שיצאה תחת ידי (אפנה בין היתר לתמ"ש 16-06-52986), כי אין מחלוקת כי טובת הקטינים
35 היא, כי צו ההורות יחול מיום הלידה למפרע.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

1 בעניין זה אני אף מפנה לפסק דינו של כב' השופט שילה, , תמ"ש 41067-04-16 ("פסק דינו
2 של כב' השופט שילה"):

3 "צו ההורות אמור לשקף מצב עובדתי ביחס לקטין ואדרבא, אם הצו יחול רק מיום
4 מתן הצו, הוא יחטא לאמת שהרי בפועל, ההורה הנוסף שימש כהורה מיום הלידה
5 ולא אירע בפועל כל שינוי מיום הלידה ועד יום מתן הצו".

6 עוד אני מפנה לתמ"ש 19776-02-16 ר.ס. נ' היועמ"ש:

7 "... מתן צו הורות פסיקתי מיום הלידה עולה בקנה אחד עם טובת הקטין ביצירת
8 רצף של זכויות וחובות כלפיו. לטעמי קיימת חשיבות רבה להסדרת ההורות מבחינה
9 משפטית כדין ולצמצום הזמנים בין הלידה ועד להכרה בהורות..."

10 58. קריאה מעמיקה של פסק הדין בעניין סול, מעלה כי אין מניעה להיעתר למתן הצו המבוקש
11 שבפני, בהיות כל הרציונלים וכל העקרונות שנקבעו בעניין סול, תקפים, יפים, נכונים
12 וישימים גם בעניין קא עסקינן.

סיכומה של נקודה זו

13 59. כפי שיפורט בהרחבה להלן, מכל החומר שבפני שוכנעתי כי המבקשות מנהלות משק בית
14 משותף במסגרת זוגית יציבה, חיות כידועות בציבור ומתנהלות כתא משפחתי על כל
15 המשתמע.

16 60. עוד שוכנעתי כי ההריונות והלידות של שני הקטינים שבפני, הם תולדה של החלטה משותפת
17 של שתי המבקשות וכי הן רואות עצמן שתייהן, כאימהות לכל דבר לשני הקטינים, ללא קשר
18 להורותן הביולוגית.

19 61. אני מקבלת את טענותיהן של המבקשות כי תביעתן לא הוגשה בשיהוי אלא בפרק זמן סביר.

20 62. בנסיבות אלה, אני מקבלת את טענת המבקשות כי דחיית בקשתן, תגרום ל"חלל משפטי"
21 בין מועד הלידה לבין מתן צו ההורות.

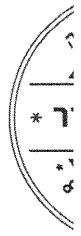
צו ההורות הוא דקלרטיבי

22 63. אני מקבלת את טענת המבקשות שלפיה, צו הורות פסיקתי הוא דקלרטיבי ולא
23 קונסטטיטויטיבי.

24 64. היינו, צו הורות אינו מכונן את יחסי ההורות אלא אלה קיימים ממילא.

25 65. כל תכליתו של צו ההורות, היא להסדיר מבחינה משפטית את המצב שקיים ממילא בפועל,
26 שבו מתקיימים יחסי הורות לכל דבר ועניין בין שתי המבקשות לבין כל אחד מהקטינים.

27 בעניין זה אני מפנה לפסק דינו של כב' השופט שילה:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

1 "עיקר טענת המבקש מבוססת על עמדתו כי צו ההורות מכונן הורות ואינו צו
 2 המצהיר על הורות קיימת. לכן לטענתו תחולת הצו מרגע כינונו ולא קודם. אין בידי
 3 לקבל טענה זו. צו ההורות הפסיקתי מצהיר כי בן הזוג של ההורה הביולוגי אשר
 4 מגדל את הקטין עמו מיום לידתו הוא לכל דבר ועניין. לא מדובר בצו המכונן
 5 מצב חדש שנוצר אלא הוא משקף עובדה קיימת לפיה בן הזוג של ההורה הביולוגי
 6 משמש כהורה נוסף. אין כל מניעה כי הצהרה זו לא תחול רטרואקטיבית ותשקף
 7 את המצב לאשורו דהיינו שמיום הלידה בן הזוג שאינו ביולוגי משמש כהורה נוסף
 8 לכל דבר ועניין".

9 עוד אני מפנה בעניין זה לתמ"ש 16-02-19776 ר.ס. נ' היועמ"ש :

10 "לעניין זה אוסיף כי טענת המבקש כי צו ההורות הפסיקתי הינו צו מכונן ולא צו
 11 הצהרתי/דקלרטיבי ושאלת סיווגו של הצו אינה אלא עניין של מינוח. משמתן הצו
 12 מקפל בחובו את הזכות להורות אשר הוכרה כזכות יסוד, יש לעמוד על המהות ולא
 13 להצמד להגדרות טכניות. יתר על כן אף אם אקבל את עמדת המבקש כי צו ההורות
 14 מכונן יחסי הורות בין ההורה שאינו ההורה הביולוגי לקטין מרגע נתינתו, הרי שהצו
 15 עדין מגלם בתוכו גם פאן הצהרתי, המצהיר על יחסי ההורות ומכן אין כל מניעה כי
 16 הצו יקבע גם את המועד שבו יחולו יחסי ההורות לרבות קביעתו למן מועד הלידה
 17 של הקטין, היינו באופן רטרואקטיבי".

סוגיית מערכת היחסים הזוגית בין המבקשות

- 18 66. כאמור לעיל וכפי שאף עולה מפורשות מפסק הדין בעניין סול, סוגיית מתן צו הורות פסיקתי
 19 תיבחן לאורו של עיקרון טובת הילד, שהוא בבחינת עיקר העיקרים.
 20 67. ליבתה של סוגיית צו ההורות, הוא הקשר ההורי שבין המבקשות לשני הקטינים.
 21 68. השתכנעתי כי המבקשות מקיימות קשר זוגי עמוק שראשיתו עוד טרם הריית הקטינים.
 22 69. עוד השתכנעתי כי הקטינים נהרו בהחלטה משותפת של שתי המבקשות, הן היו שותפות
 23 מלאות להליך רכישת הזרע, טיפולי ההפרייה, ההריונות והלידות והן מגדלות אותם ביחד
 24 כשתי אימהות לכל דבר ועניין.
 25 70. זאת ועוד, המבקשות שבפני הן שתי נשים נורמטיביות, המקיימות יחסי משפחה מזה שנים.
 26 71. התרשמתי, אף לא הוכח אחרת על ידי המשיבה, כי המבקשות מתפקדות היטב בכל
 27 המישורים, הן מנהלות ביניהן קשר זוגי תקין, הקטינים מתגוררים עמן תחת קורת גג אחת
 28 מיום לידתם, מצבן טוב והן ממלאות היטב את כל החובות הכרוכות באימהות.
 29 72. גם מבחינה כלכלית, לא נטען ולא הוכח כי קיימת מגבלה כלשהי שיש בה כדי למנוע מתן
 30 צווי ההורות הפסיקתיים לשתי המבקשות ביחס לשני הקטינים, בהתאמה.
 31 73. לפיכך ונוכח מסוגלותן ההורית הטובה של שתי המבקשות שלא הוטלה בספק, נוכח
 32 הקביעות בעניין סול ובעיקר נוכח עיקרון טובת הילד המונח כנר לרגליי ושבעניינו יורחב
 33 להלן, השתכנעתי כי הן שתיהן ראויות להיקרא "אמא" בפי שני הקטינים, מרגע היוולדם,
 34 כמו גם זכאיות כי מדינת ישראל תכיר בהן ככאלה.
 35

36

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

- 1 טובת הקטינים היא כי יינתן צו הורות שיחול למפרע מרגע לידתו
- 2 74. כאמור, סוגיית מתן צו ההורות הפסיקתי שיחול למפרע מרגע לידת הקטינים, תבחן
- 3 באספקלריה של טובת הקטינים שעניינם נדון בפני.
- 4 בעניין זה ראה בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית:
- 5 "עקרון על הוא זה והוא ניצב כעיקרון מנחה בודד בסוגיות משמורת ילדים, מבלי
- 6 שיישקלו לצדו באופן עצמאי שיקולים אחרים".
- 7 עוד ראה בעניין עיקרון טובת הילד את בג"ץ 5227/97 דוד נ' ביה"ד הגדול בירושלים.
- 8 75. אני סבורה כי מתן צווי הורות למבקשות בנוגע לשני הקטינים בהתאמה, שיחול למפרע
- 9 לידתם, רק ייטיב וישפר את מצבם, כפי שיפורט להלן.
- 10 76. כאמור לעיל, ממילא המצב העובדתי שיתקיים מרגע לידת הקטינים הוא כי שתי המבקשות
- 11 יחד, שימשו להם לכל דבר ועניין כאמהות.
- 12 77. יתרה מכך, שתי המבקשות הביעו רצון כנה ואמיתי לקבל על עצמן יחד ולחוד את כל החובות
- 13 ההוריות הכרוכות בכך וכך הן נוהגות מזה שנים, כאשר הן מקיימות קשר זוגי, תקין ויציב.
- 14 78. חלופה זו של מתן צווי הורות שיחולו מיום לידת הקטינים והסדרת המצב המשפטי, כך
- 15 שהוא "יישר קו" עם המצב שהיה קיים בפועל מרגע לידתם ממילא, תמלא את כל המטרות
- 16 ותשרת את טובת הקטינים.
- 17 79. כך למשל, אם שתי המבקשות מוכרות כשתי אימותיהם של שני הקטינים כבר מרגע לידתם,
- 18 הן תחויבנה במזונותיהם החל מיום לידתם, הם יהיו זכאים לרשת אותן החל מיום לידתם
- 19 עוד.
- 20 80. הכרה בכל אחת מהמבקשות כאם נוספת לקטין שאינו ילדה הביולוגי, בהתאמה, החל
- 21 ממועד לידתו, "תיאלץ" אותן לשאת בחובותיה ההוריות כלפיו מרגע לידתם של כל אחד
- 22 מהם, עד היותם בגירים, לרבות נשיאה בתשלום מזונותיהם וקביעת זמני שהות עמם, וזאת
- 23 ללא קשר לסוגיית הקשר ביניהן לבין עצמן.
- 24 81. זאת ועוד, מתן צו הורות לכל אחת מהמבקשות שיחול למפרע מרגע לידת הקטינים, יש בה
- 25 כדי להקנות למסגרת המשפחתית תחושת יציבות ואחידות, תחושת מחויבת והשתייכות
- 26 עמוקה בין כל בני המשפחה, שראשיתה כבר מלידתם.
- 27 82. אף מבחינה פסיכולוגית וחברתית, נודעת לכך חשיבות רבה.
- 28 83. לפיכך ברור כי מתן צווי הורות לכל אחת מהמבקשות שיחולו למפרע מרגע לידת כל אחד
- 29 מהקטינים, עדיף מבחינת טובתם, על אי החלת הצו רטרואקטיבית, שכן כך זוכה כל אחד
- 30 המקטינים למעשה בשתי אימהות ולא רק אחת, החבות כלפיהם בחובות רבים על פי חוק,
- 31 החל מרגע לידתם ועד הגיעם לבגרות.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

84. בהקשר זה חשוב לציין, כי דווקא אי מתן צווי הורות למפרע למבקשות שיחולו למפרע מרגע לידת כל אחד מהקטינים, יפגע בהם.
85. שהרי, כיום, כל אחת מהמבקשות לכאורה אינה מחויבת בשום חובה חוקית כלפי הקטין שאינו ילדה הביולוגי, בהתאמה.
86. כך שבמקרה שבו חלילה יארע אסון למי מבין שתיהן, הרי במצב שבו בת זוגה לא הוכרה כאמו הנוספת של הקטין (שאינו ילדה הביולוגי), יוותר הקטין באין כל מבוגר אחראי המוסמך ומסוגל לקבל החלטות הרות גורל בעניין גופו ורכושו.
87. זאת ועוד, היה והמבקשות ייפרדו מבלי שכל אחת מהן הוכרה כאמו הנוספת של הקטין שאינו ילדה הביולוגי, יעמוד בסכנה ממשית המשך הקשר בינה לבין אותו קטין.
88. לפיכך, עדיף מבחינת כל אחד מהקטינים כי מעמדן החוקי של כל אחת מהמבקשות (שאינה האם הביולוגית), לרבות חובותיה כלפיו, יוסדר באופן חוקי ומשפטי, באופן שבו יהיו לכל אחד מהם שני הורים, מרגע הגיעם לאוויר העולם ולא יוצר בעניינם כל חלל משפטי, המהווה סכנה של ממש עבורם.

14 בעניין זה ראה בג"ץ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים :

15 "עם זאת, אף שאין זה מתחייב כחייב שבדין לפנות לבית המשפט לענייני משפחה
 16 כדי לזכות ברישום של ההורה השני, דומה כי יכולה להיות בכך תועלת ממשית.
 17 עדיף לילד כי תושג הכרעה משפטית מחייבת בעניין מעמדו כלפי ההורה שאינו
 18 הורה ביולוגי... כפי שצינתי פנייה לבית המשפט לענייני משפחה יכולה להסיר כל
 19 ספק בדבר יחסי ההורות בין ההורה הלא ביולוגי לילד, וכך לחסוך התדיינות
 20 משפטיות אפשריות עתידיות. קביעה משפטית ברורה של בית משפט לענייני
 21 משפחה כי יחסיהם של ההורה הלא ביולוגי והילד הם יחסי הורות לכל דבר ועניין,
 22 בין אם היא נעשית בצו אימוץ או ב'צו הורות פסיקתי', תמנע כל טענה עתידית
 23 שהיחסים אינם יחסי הורות. הניסיון השיפוטי מלמד, למרבה הצער, כי טענות
 24 כאלה עלולות להתעורר אגב סכסוכים בין בני המשפחה, כגון סכסוכי ירושה,
 25 משמורת או מזונות חלילה.. מי שמבקש לגדל ילד צריך לדאוג להסדיר לא רק את
 26 מעמדו כאזרח ישראל אלא גם את מעמדו האישי, את המחויבות של הוריו אליו,
 27 ואת הגנת המעמד מפני מי שעשויים לכפור בו כגון ילדים ביולוגים של אחד מבני
 28 הזוג".

89. הכרה בכל אחת מהמבקשות כאמו הנוספת של הקטין שאינו ילדה הביולוגי, בהתאמה, באופן שהיא תהא אמו החוקית מרגע היוולדו, אם כן, "תיאלץ" אותה להתחיל לשאת בחובותיה ההוריות כלפיו משניית חייו הראשונה ועד היותו בגיר, לרבות נשיאה בתשלום מזונותיו וקביעת זמני שהות עמו וזאת ללא קשר לסוגיית המשך הקשר בינה לבין בת הזוג או גורלה של בת הזוג.

34 בעניין זה אני מפנה לתמ"ש 63355-03-15 פלוניס נ' היועמ"ש :

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

1 "אף כבוד השופט ג'ובראן עמד בפסק דינו על השיקולים בשלם יש להכיר בהורותו
 2 של ההורה הלא ביולוגי באמצעות צו הורות פסיקתי, להבדיל מאשר באמצעות הליך
 3 אימוץ אשר בירוורו אורך זמן רב. לטעמו, יש במצן צו הורות פסיקתי כדי ליישב את
 4 הפער בין מציאות החיים לבין ההכרה המשפטית, שאם לא כן ייעשה אנו עלולים
 5 להגיע למצבים אבסורדיים בהם הורה אינו יכול לקחת את ילדו לטיפולים רפואיים
 6 ולבצע פעולות משפטיות בשם ילדו ובמקום בו בן הזוג הביולוגי הולך לעולמו, עלול
 7 ההורה בפועל שלא להיות מוכר כבעל משמורת על הילד. בעניין שלפני לא יכול
 8 להיות כי מתן פסק דין המצהיר על אבהות כלפי הקטינות ישקף את המצב הקיים
 9 בפועל ויהא בו כדי להגשים את טובתן של הקטינות. כאמור, התובעים מקיימים
 10 קשר זוגי משנת 2009, קשר זה עוגן בנישואים בשנת 2012, התובעים קיבלו החלטה
 11 משותפת להביא ילדים לעולם ולגדלם יחד... כיום מגדלים התובעים יחד הן את
 12 הבת שנולדה מזרעו של X והן את הקטינים שנולדו מזרעו של Y. רואה עצמו
 13 כאביון של הקטינות, הוא מתפקד ככזה בפועל, והוא חפץ כי אבהותו תוכר ותקבל
 14 עיגון משפטי. הכרה משפטית באבהותו של X כלפי הקטינות תגרוור עמה קיום
 15 זכויות וחובות הוריות כלפיהן וזאת ללא תלות ב-Y ובקיומו של קשר זוגי בין
 16 השניים".

טענת ההפליה

- 17 90. כפי שכבר הבעתי עמדתי בשורת פסיקותיי בעבר (בעניין זה אני מפנה בין היתר לתמ"ש
 18 10103-02-17), אני מקבלת את טענת המבקשות שלפיה אי מתן צו ההורות המבוקש, מעמיד
 19 אותן במצב "חשוד" ונחות לעומת זוגות הטרוסקסואלים, שלהם נתונה זכות להצהיר על
 20 אבהות, אשר תירשם, על בסיס הצהרתם בלבד, כבר במועד הלידה ועוד בסניף של משרד
 21 הפנים בבית היולדות.
 22 91. בצדק טוענות המבקשות כי בהתאם ל"נוהל הוספת פרטי אב לקטין הרשום במרשם
 23 האוכלוסין", הרי גם במקרה שבו לאב הנטען אין קשר גנטי לקטין וההורות הנטענת היא
 24 בעקבות הליך של תרומת זרע, מאפשר המתוקק את רישום האבהות מיד עם הלידה, על
 25 בסיס הצהרה בלבד.
 26 92. אני מקבלת את טענת המבקשות, כי המקרה האמור לעיל הוא המקרה שאליו יש להשוות
 27 את סוגיית צו ההורות החקיקתי ולא לחוקים אחרים, כדוגמת חוק האימוץ או חוק
 28 ההסכמים לנשיאת עוברים.
 29 93. איני מקבלת השוואה זו לחוקים אלה נוכח ההבדלים המהותיים הקיימים בין ההליכים
 30 המשפטיים הללו.
 31 94. רק לשם ההמחשה, בניגוד לאימוץ, מתן צו הורות אינו מנתק בין הקטין לבין בני משפחתו
 32 הגרעינית.
 33 על הבדלים אלה עמד כבוד השופט יחזקאל אליהו בתמ"ש 19776-02-16 ר.ס. נ' היועמ"ש:

35 "הפניית המבקש וניסיונו להשען על ההורות הנוצרת מכוחם של חוק הסכמים
 36 לנשיאת עוברים או הוראת חוק אימוץ ילדים דינה להדחות מכל וכל... עמדתי
 37 בהרחבה על ההבדל בין ההורות הנוצרת מכוחו של צו הורות פסיקתי לבין ההורות

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 17-06-55706-06 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

1 הנוצרת מכוחם של חור בפונדקאות או חוק האימוץ וכי הבדלים אלה מביאים
 2 בהכרח לשוני בתוצאה ... המקרה שונה לחלוטין מהליך של אימוץ או פונדקאות".

3 95. לא מצאתי כל הצדקה להתנגדות המשיבה למתן צווי ההורות לכל אחת המבקשות כך שהוא
 4 יחול לגבי כל אחד מהקטינים בהתאמה למפרע מרגע לידתו, שכן השוני בין משפחות הנמנות
 5 על קהילת הלהט"ב לבין משפחות הטרוסקסואליות אינו "שוני רלוונטי" המקים עילה
 6 צודקת להפעלת נהלים שונים כלפי כל אחת מהן.

7 ראה בג"ץ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים:

8 "העולה מהמרובה, אם כן, הוא כי מדיניותה של המשיבה, בכל הנוגע להורות,
 9 מפלה זוגות בני אותו המין, וזאת לצד מניעה מוחלטת מזוגות בני אותו המין מלפנות
 10 למסלול של פונדקאות בישראל. מדיניות כללית זאת, הדורשת בכל אחד ממסלולי
 11 ההורות האפשריים, בישראל ומחוצה לה, מבני הזוג בני אותו המין להוכיח את
 12 'אמיתות' הורותם בבית משפט, ובו בזמן יוצרת 'חזקת אמיתות' להורות של הורים
 13 הטרוסקסואלים היא מדיניות מפלה. היא מעצבת את ההורות של בני הזוג בני אותו
 14 המין כהורות בספק, הורות חשודה, הדורשת 'מתת' מיוחדת של המדינה בדמות
 15 ההכרה בה. מדיניות זו מבקשת לעצב את הזוג הטרוסקסואלי כ'טבעי', אשר לשם
 16 התערבות בהורותו על המדינה נטל כבד להוכיח את אי כשירות ההורים. מנגד, היא
 17 מטילה את הנטל על בני הזוג להוכיח את כשירתם להורות. מדיניות מפלה זו, לצד
 18 הפגיעה העמוקה בכבוד ובשוויון, פוגעת גם בזכות החוקתית הקיימת לכל אדם
 19 לחיי משפחה. היא מתייגת קבוצת אוכלוסייה שלמה כמי שעל פי טבעה אינה
 20 כשירה להורות, כל זמן שלא הוכח אחרת. תפישה זו זכתה כבר בעבר לביקורתם של
 21 בתי המשפט... הורים מאמצים או הורים שילדיהם באו לעולם בסיועה של
 22 פונדקאות אינם הורים פחות 'אמיתיים' מהורים שילדם נולד בדרך של הריון בת
 23 הזוג ותוך שימוש בזרעו של בן הזוג. שאלת נשיאת העובר או קיומו של מטען גנטי
 24 משותף אינה משפיעה באופן ממשי על הזיקה שבין ההורה לילדו. התפישה שעל
 25 פיה בשונה מהזכות להורות של הורים 'אמיתיים', ההורות של הורים מאמצים או
 26 הורים במסלול של פונדקאות היא מעין 'חסד' יש לדחותה".

27 96. אני סבורה כי האינטרס החברתי ותקנת הציבור מחייבים אף הם לאפשר למשפחות הנמנות
 28 על קהילת הלהט"ב, לקיים מסגרת משפחתית רגילה, על כל המשתמע.

29 97. בהקשר זה אציין כי ההתקדמות המחשבתית, החברתית והמשפטית שחלה כל העת מחייבת
 30 הפעלת שיקול דעת לגבי כל מקרה לגופו וגמישות מחשבתית.

31 98. אין מחלוקת כי תפיסות העולם כיום שונות לחלוטין מאלה שרווחו בעבר, כך שמשפחות חד
 32 מיניות הן נפוצות ואין מקום להערים עליהן קשיים נוספים.

33 בעניין זה הבעתי את דעתי בתמ"ש 13-06-16699 שחר נ' היועמ"ש ('עניין שחר').

34 למען הסדר הטוב יצוין כי פסק הדין בעניין שחר נהפך בערעור ואולם אמירותיו יפות לטעמי
 35 גם בענייננו:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

1 "אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי מודל ה'הורות' וה- 'משפחה' כפי שהיה מוכר
 2 בעבר, משנה פניו חדשות לבקרים. הגדרת המושג 'הורות' אינו חד משמעי כי אם
 3 עמום כאשר עסקינן במודל 'משפחה אלטרנטיבית' ולא של תא משפחתי במובנו
 4 המסורתי ה'נורמטיבי'... כיום בניגוד לעבר קיים מגוון נרחב של אלטרנטיבות...
 5 לא הוכח כי ילדים הגדלים בתא משפחתי 'מסורתי' נהנים בהכרח מיתרונות שונים
 6 לעומת ילדים הגדלים בתא משפחתי 'אלטרנטיבי'."

7 ועוד ראה בעניין שחר:

8 "ההתקדמות הטכנולוגית, המחשבתית והמשפטית, שמתרחשת כל העת, לא זו
 9 בלבד שהיא מבורכת, אלא שהיא בלתי נמנעת ויש להכיר בכך, ויפה שעה אחת
 10 קודם... נורמות שנראות לנו היום מקובלות וברורות מאליהן, נחשבו עד לפני
 11 עשורים בודדים כסטייה חברתית, שלא לומר עבירה פלילית. בעניין זה אפנה,
 12 כדוגמא בלבד, לחוק האוסר על 'יחסים שלא כדרך הטבע', שאסר על קיום יחסי
 13 מין חד מיניים, עד אשר בוטל בשנת 1983.... בסופו של דבר, הנדיר והחריג יהפכו
 14 לשכיחים ולא יהא מנוס ממתן מענה הולם ומסודר לדרישות שתעלינה מהציבור
 15 וזאת באמצעות חקיקה הולמת. דעתי היא כי עצם היותה של הבקשה שבפני
 16 תקדימית, אין בה כדי להביא לדחייתה, בוודאי שלא באופן אוטומטי."

17 עוד אני מפנה לדברי ד"ר יוסי גרין, "ההולדה לאחר מיתה: הרהורים על מאבק זכויות בין
 18 החיים, המת והיילודים העתידיים", מאזני משפט ד, תשס"ה, 469-470:

19 "בכל החלטה שהיא פרי איזון בין אינטרסים מתחרים, צפויה נקודת האיזון
 20 להשתנות מאדם לאדם, מחברה לחברה ומתקופה לתקופה... הנחה הרביעית היא,
 21 כי זכותו של כל ילד, שהחברה לתוכה הוא צפוי להיוולד, תעשה כל אשר לאל ידה
 22 כדי להבטיח לו לגדול במסגרת משפחתית רגילה, חמה והרמונית..."

23 בעניין זה אני מפנה אף לבג"צ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים שבו נקבע כי הזכות להורות
 24 היא אחת מזכויות האדם היסודיות במדינת ישראל, כדלקמן:

25 "לבסוף, רואה אני מקום לומר מילים אחדות על הזכות להורות ומשמעותה
 26 לענייננו. בשורה ארוכה של פרשות נפסק כי הזכות להורות היא מזכויות היסוד של
 27 האדם בישראל, כחלק מטבעו של כל אדם, מחירותו ומכבודו."

סוף דבר

28 99. כאמור לעיל בית משפט זה סבור כי תפקידו ליתן סעד לבאים בשעריו שיאפשר להם לנהל
 29 את חייהם באופן יעיל ומיטבי.

30 100. זאת ועוד, תפקידו של בית המשפט לשקף מצב עובדתי המוצג בפניו, כפי שהוכח לו.

31 101. בית המשפט רואה לנגד עיניו בהליכים אלה את זכויות האדם של המבקשות ולא פחות מזה
 32 את טובת הקטינים, שזכותם לדעת כי אלה הן אימהותיו מיום לידתם וזכותם ליהנות משני
 33 הוריו, על כל המשתמע, מרגע לידתו.

34 102. בית המשפט בתוך עמו יושב ואינו מורס מעם, אוזנו כרויה לרחשי הציבור ולצרכיו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 55706-06-17 ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תיק חיצוני:

- 1 103. בית המשפט לענייני משפחה שלו שיקול דעת נרחב בניהול ההליכים, סבור כי אל לו "לקמץ
- 2 ידי" במתן סעדים, במיוחד מעין אלה, שכן בית המשפט שוכנע כי מתן סעדים אלה יהיה
- 3 בהם כדי להיטיב עם כל הנוגעים בדבר ולאפשר להם להמשיך לנהל את חייהם באופן תקין.
- 4 104. לפיכך, ניתן בזאת צו כדלקמן:
- 5 א. המבקשת 1, גבי [REDACTED], ת.ז. [REDACTED], רשאית להירשם
- 6 כהורה נוסף של הקטין [REDACTED], ת.ז. [REDACTED], החל ממועד לידתו ובלי
- 7 לפגוע במעמדה של המבקשת 2.
- 8 ב. המבקשת 2, גבי [REDACTED], ת.ז. [REDACTED], רשאית להירשם כהורה נוסף של
- 9 הקטין [REDACTED], ת.ז. [REDACTED], החל ממועד לידתו ובלי לפגוע במעמדה של
- 10 המבקשת 1.
- 11 ג. על שתי המבקשות יחולו, לגבי שני הקטינים, כל החובות, זכויות וסמכויות הקיימות
- 12 בין הורה וילדו.
- 13 105. תוגש פסיקתא לחתימתי.
- 14 106. אין צו להוצאות.
- 15 107. המזכירות תשלח העתק פסק הדין לצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, ו' ניסן תשע"ח, 22 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.

יוכבד גרינוולד-רנד, שופטת

